

Sygn. akt V KK 56/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **T. O.**

obwinionego o popełnienie czynu z art. 224 pkt 3 w zw. z art. 23 ust 1 Ustawy o
powszechnym obowiązku obrony RP

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 9 kwietnia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść obwinionego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego we W.

z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt VII W [...],

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu we W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy we W., wyrokiem nakazowym z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt VII W [...], uznał obwinionego T. O. za winnego, tego że w dniu 10 stycznia 2018 r. we W. przy ul. W. na terenie szpitala [...] nie zgłosił się w określonym terminie i miejscu na wezwanie w celu poddania się badaniom lekarskim, na które został skierowany przez Wojskowego Komendanta Uzuppełnień we W. w celu ustalenia zdolności do czynnej służby wojskowej, tj. popełnienia wykroczenia z art. 224 pkt 3 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP i za to wymierzono mu karę nagany.

W dniu 7 grudnia 2018 r. Komendant Komisariatu Policji we W. wniósł sprzeciw od tego wyroku nakazowego, którego odpis doręczono mu w dniu 15 listopada 2018 r. Zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2018 r. odmówiono przyjęcia sprzeciwu jako złożonego po terminie, gdyż wyrok uprawomocnił się wraz z upływem 7 dni od doręczenia odpisu, to jest z dniem 22 listopada 2018 r.

Kasację od tego wyroku nakazowego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w całości, na niekorzyść obwinionego T. O. zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 1 § 1 k.k. w zw. z art. 224 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1459, j.t.), polegające na błędnym uznaniu, że czyn stypizowany w art. 224 wspomnianej ustawy stanowi wykroczenie, podczas gdy czyn ten jest występkiem”. Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu we W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna.

Jak słusznie zauważył skarżący we wniesionej kasacji, Sąd orzekający, w ślad za wnioskiem o ukaranie, błędnie uznał, że art. 224 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej określa odpowiedzialność za wykroczenie, podczas gdy czyn wskazany w tym przepisie stanowi występki.

Dla kwestii rozgraniczenia wykroczeń od występków istotna jest treść art. 1 § 1 k.w., który określa rodzaje kar za wykroczenia oraz postanowienia art. 20 § 1 i art. 24 § 1 k.w., które ustalają granice wymiaru kar ograniczenia wolności i grzywny.

Czyn z art. 224 pkt 3 omawianej ustawy zagrożony jest karą grzywny albo ograniczenia wolności, jednak w przepisie tym nie oznaczono granic wymiaru tych kar. Takie określenie zagrożenia karami w wypadku wykroczeń stypizowanych w części szczególnej Kodeksu wykroczeń, co oczywiste, nie budzi żadnych wątpliwości w przedmiocie kategorii czynu zabronionego. Jednak w wypadku czynów stypizowanych w odrębnych ustawach, a więc pozostających poza zbiorem wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń, nieoznaczenie górnej granicy wymiaru kary ograniczenia wolności lub grzywny przesądza, że tak zagrożone czyny są występками. Zauważyć należy, że w przepisie tym nie zastosowano również żadnego innego rozwiązania legislacyjnego wyłączającego opisany w nim czyn ze sfery przestępstw, poprzez np. wskazanie, że *sprawca czynu podlega odpowiedzialności za wykroczenie, czy też orzekanie następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia*. Brak wskazania górnych granic wymiaru kar oznacza, że ustawodawca ustalił ich wymiar na poziomie górnych granic przewidzianych dla występków.

Takie stanowisko zgodne jest z poglądem prezentowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w postanowieniu z dnia 22 stycznia 2003 r., a Sąd Najwyższy w tym składzie podziela zaprezentowaną w uzasadnieniu tego orzeczenia szeroką i przekonującą argumentację (I KZP 44/02, OSNKW z 2003, z. 1 - 2, poz. 20 oraz wyroki: z dnia 6 maja 2009 r., III KK 407/08, OSNKW z 2009, z. 9, poz. 74 i z dnia 18 maja 2009 r., III KK 25/09, LEX nr 524071).

Stwierdzone uchybienie jest rażące i wywarło istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, albowiem doprowadziło do niezasadnego przyjęcia, że czyn określony w art. 224 omawianej ustawy stanowi wykroczenie, a nie występpek. Przesądza to o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we W., który stosownie do treści art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. i art. 109 § 2 k.p.s.w. uwzględni powyższe zapatrywania prawne, a z uwagi na to, że występpek ten ścigany jest z urzędu, podejmie czynności procesowe określone w przepisach Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, zmierzające do nadania właściwego trybu dalszego postępowania w tej sprawie.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.